YLIVIESKAN KANSALAISOPISTO

TURVA- JA TOIMINTAOHJEET UHKA- JA HÄIRIÖTEKIJÖIDEN VARALTA

Väkivaltariskien hallinta vaatii huomioita, sillä yhä useampi asiakaspalvelu- ja opetustyötä tekevä kohtaa työssään väkivaltaa tai sen uhkaa. Vaikka fyysisiä seuraamuksia ei syntyisikään, voi jo väkivallan uhka aiheuttaa jatkuvaa pelkoa ja ahdistusta. Työpaikan väkivalta- ja uhkailutilanteiden ehkäisemiseksi tarvitaan ennen kaikkea uhkien ja riskien tunnistamista, mutta myös tutustumista opetustilaan/kouluun ja varauloskäynteihin.

Väkivaltaisen käyttäytymisen riskiä lisää henkilön päihteiden käyttö, aikaisempi väkivaltaisuus ja mielenterveysongelmat. Myös elämän eri kriisitilanteet lisäävät väkivaltaisen käyttäytymisen todennäköisyyttä. Sanaton viestintä (ääni, eleet, ilmeet, katsekontakti ja riittävän etäisyyden säilyttäminen) on uhkien ennakoinnissa ja konfliktien hallinnassa keskeistä, siksi jokaisen on syytä tarkkailla reagointiaan ja toimintaansa uhkatilanteissa ja miettiä keinoja, joilla voi säilyttää rauhallisuutensa. Kiihtynyt asiakas/oppilas menee helposti henkilökohtaisuuksiin, mutta niihin ei tarvitse reagoida.

YLEISTÄ:

1. tallenna hätänumero, poliisin numero kännykkääsi
2. tallenna vahtimestarin, päivystävän laitosmiehen numero kännykkääsi

ENSIMMÄISTÄ KERTAA OPETUSTILAAN MENNESSÄSI:

1. tutustu luokkaan/kouluun laajemmin ja tarkasta varauloskäynnit, niiden sijainti ja ovien lukitus, valokatkaisijoiden paikat. Tutustu opetustilan pelastautumissuunnitelmaan ja reitteihin (löytyvät kansalaisopiston kansliasta).
2. katso mistä löytyy jauhesammutin
3. pohdi oppilaittesi kanssa, miten toimisitte esim. tulipalon, sairaskohtauksen sattuessa

VÄKIVALTAINEN KÄYTÖS ON TODENNÄKÖISTÄ, jos

1. kädet ja hartiat kiristyvät
2. kasvojen lihakset jännittyvät
3. hengitys tiivistyy
4. puhumattomuus

PYRI OLEMAAN	ÄLÄ
1. rauhallinen	1. välttele
2. asiallinen	2. haasta
3. luonteva	3. naura
4. kiireetön	4. näytä pelkoasi
5. pidä kädet näkyvillä	5. käännä selkääsi
6. katso rauhallisesti silmiin	6. tuijota

TOIMINTA VÄKIVALTATILANTEESSA

Jos et pääse poistumaan:

1. katso rauhallisesti silmiin, mutta älä tuijota

2. pidä kädet esillä, rauhoita niillä
3. tyynnytä puheella (puhu pehmeästi ja hitaasti)
4. sinulla on oikeus hätävarjeluun - siis myös voiman käyttöön
5. sinulla on oikeus apuvälineiden käyttöön
6. juokse karkuun
7. kutsu virkavalta

jos henkilö on psykoottinen, älä ryhdy oikaisemaan hänen harhojaan paitsi, jos ne liittyvät sinuun.

HÄTÄVARJELU

Aloitettua, kohtapäätä uhkaavaa tai oletettua hyökkäystä vastaan voi tehdä vastahyökkäyksen.

Rikoslain 4 luvun 4 §:

Hätävarjelu

Aloitetun tai välittömästi uhkaavan oikeudettoman hyökkäyksen torjumiseksi tarpeellinen puolustusteko on hätävarjeluna sallittu, jollei teko ilmeisesti ylitä sitä, mitä on pidettävä kokonaisuutena arvioiden puolustettavana, kun otetaan huomioon hyökkäyksen laatu ja voimakkuus, puolustautujan ja hyökkääjän henkilö sekä muut olosuhteet.

KUTSU TARVITTAESSA APUA, POLIISI, SAIRAANKULJETUS, TALONMIES jne

- poliisi 100 22
- hätäkeskus 112
- jos hälytys on tapahtunut vahingossa, on siitä aina ilmoitettava hätäkeskukseen
- ilmoita tapahtuneesta välittömästi esimiehellesi Kai Perttu puh. 044/ 4294 314 tai Seija Pulli-Marjakangas puh. 044/ 4294 326

- päivystävät laitosmiehet:
  Ylivieska puh. 044/ 4294 517
  Sievi puh. 044/ 4883 412
  Alavieska puh. 044/ 5395 295

- Jokirannan koulun kansalaisopiston iltavahtimestari
  Ronja Dammert puh. 044/ 4294 224.

TILANTEEN LÄPIKÄYNTI TAPAHTUMAN JÄLKEEN KESKUSTELEMALLA TAPAHTUNEESTA ESIM. PAIKALLA OLLEIDEN/ ESIMIESTEN/YSTÄVIEN/LÄÄKÄRIN kanssa auttaa Sinua toipumaan tapahtuneesta, ja vaikka mitään ei olisi tapahtunutkaan, mutta koet jonkin asian/tilan/tilanteen ahdistavaksi, olet aina tervetullut juttelemaan asiasta.

”Niin kuin aalto uittaa aallon yli valtameren,
niin selviämme mekin toinen toistamme tukien.”
Risto Rasa